

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Pokorágyi-
uteza 1. szám. Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Élyegtelen levelet nem foga-
dunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
8. sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisors tér-
fogati . . . . . 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűben posta-utalvány utján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Társadalmunk.

A természet rendje szerint vége a nyárnak. A napnak aranyos sugarai belé temetkeztek az őszi szürke ködébe, s csak néha-néha hatol át a felhő, hogy a teli álmra hajló természetet egy-egy fénysugár felmelegítse és fokozatosan takarja le a hó fehér csillogó leplevel.

Már az első csipős derek is megérkeztek és sorvasztó nedvükkel vonták be a növény-világot, hogy az enyészetet egy fűszálacska sem kerülje ki.

A téli álom első jelei mutatkoznak a nagy természetben mindenütt.

Csak az emberi munka nem csökken, nem szünetel egy pillanatra sem, sőt erősebb tevékenységgel gyorsítja munkáját a nagy gép.

Az embernek más ahivatása es eletezője. Az ember, ha élni akar, nem ismerhet hosszabb pihenést; az időszakok ugyan változtatják működési irányát és körét, de a cél mindig csak egy lehet: a megélhetés.

A földmunkás inkább a nyári hónapokban találja meg keresetforrását és terét, de azért a téli hónapokban is dolgoznia kell. — A művelt tisztviselői kar, a polgári kereskedő és iparos stb. azonban a nyári hónapokat szenteli a pihenésre és az őszi beköszöntével 10 hónapon keresztül át dolgozik teljes erejével és tehetségével.

Igyekezniük kell azonban a nagy munka mellett a test által megkívánt szórakozást minden időben megkeresni. — Legtöbben, mert élet-célunk úgy parancsolta, a nyarat is itthon töltöttük, legfeljebb a sétában, a fürdőzésben és egy pár nyári mulatságban találtunk szórakozást és testi tornát. Kinek ideje és pénze volt, az fürdőben vagy a falusi magányban talált üdülést és pihenést. Most pedig mindenki elfoglalta régi helyét és folytatja munkáját.

Mi városiak érezzük azt legjobban, mennyire van szükségünk a munka mellett szórakozásra, mulatságra. — Az őszi beköszöntével, a tél folyama alatt el vagyunk zárva, egy körre, egy kis térre, a városi életre szorítva, mint a madár a kalitban. — Nem élvezhetjük a nagy természetet, nem a fürdőt, nem az utazást, nem a falusi csendeletet. — Keresünk tehát szórakozást, mulatságot a városban belül, körünkben, ide haza.

Ezen alapszik a mi városi életünk. Régi nóta, régi panasz, hogy nem vagyunk képesek téli napjainkat előnyösen agyonütni és a pezsgő városi életet meghonosítani. Mégis azért, ha visszagondolunk a multra, minden időben megtaláltuk a kellemes szórakozást, a mulatságot. Panaszunk lenni kell, mert az ember panasz nélkül nem élhet s hogy városi életünket fejlesszük, előbbre vigyük, még inkább kell panaszkodnunk.

Az igaz, hogy kiesi társadalmunkban is széttagolva élünk, de mégis van és volt idő és alkalom, a midőn mindannyian összetalálkozva vigadunk, bánatainkat temetjük.

Mint minden kis városban, nálunk is a castok burjánja ütötte fel fejét és ezt a mérges, veszedelmes növényt nem tudjuk kiirtani. Leghatásosabb ellenszere ennek a gyakori találkozás, az érintkezés, a társadalmi úton való közlekedésnek szándéka. Azért alkotjuk, létesítjük a különféle egyesületeket, hogy abba belépve, annak kapcsa fűzőn össze bennünket.

Közművelődési egyesület, kaszinó, polgári-kör, katolikus kör, fehér-kereszt egyesület, a nőegyesületek, ügyvédi kör, muzeum-egyesület, korecsolya-egyesület, szinpartoló-egyesület, tűzoltó-egyesület, korecsolya-egylet, vadásztársaságok stb. mind oly intézmények, a melyek alkalmasak arra, hogy mindenféle vallású-, elvű és rangú

ember találkozzon, eszmecseréket fejlesszen és egy erővel megkeresse az életnek komoly és e mellett méltóságos célját is.

Nálunk ez egyesületek mind prosperálnak, kivéve a szinpartoló-egyesületet, a mit épen a hiúság által közbevetett akadály folytán nem tudunk létesíteni.

December 5-én jönnek be ez évben színeszeink, itt lesznek egy hónapig és vajjon lesz-e látogatójuk?

Éveken át küzdöttünk ez irányban. Alapszabályokat dolgoztunk ki más város példájára s ez ideig eredményt nem tudtunk elérni. Csekély havi fizetést kértünk részletekben közönségünk-től, hogy aztan ezért berletet biztosítsunk és jó darabokat adhassunk a szinpadon; sajnos, a helyek kijelölésén hajótörést szenvedett törekvésünk. Zenepartoló egyesületet szándékoztunk alakítani, hogy cigányunkat állandósítsuk, ez sem sikerült. És ennyi sok akadály és balvélemény mellett mégis kellemesen élünk.

Ezen körülményt annak kell tulajdonítanunk, hogy az akadályokat, ha részben is, sikerül legyőznünk és olykor-olykor össze jönnünk.

A legutóbbi években költségkimelés szempontjából a kaszinó-estélyeket honosítottuk meg, s habár azon kevesen vettek részt, minden alkalommal igen jól mulattak a jelen voltak. Ezen estélyekben van a legnagyobb reményünk ez időszert is és azt melegen ajánljuk a nagy közönség és a kaszinó becses figyelmébe, valamint a polgár-köri estélyeket is.

Előkészület nélkül és pompa mellőzésével lehet ezeket az estélyeket — összebeszélés folytán rendezni csekély költséggel, és azon mindenki megtalálja szórakozását, mulatságát.

Ezzel a mindennapi kérdésekkel egyidejűleg említjük fel, nem lenne-e czélszerű a „Három

TÁRCZA.

Francziska grófné emlékére.

(Szobra leleplezése alkalmából.)

Oh megbocsáss, te megdicsőült szellem,
Hogy bontogatjuk szentelt porlakod,
Elénk idézve, letűnt szép időkől,
El nem felejtett drága alakod!

Hisz' tetteid oly ékesen beszélnek,
Oly sok könyvet törölt le jobb kezéd,
Hogy nincs talán egy ember a megyében,
Ki el ne ismerné nagy érdemed!

Születni fényben rangra — még nem érdem,
Nagygyá saját szívünk tehet csapán;
Te nagy valál s oly gazdag az erényben,
Hogy sírnunk sem szabad a „holt” után!

Mert hinni azt, hogy távozái örökre,
Ajukunk tagadná a föltámadást!
Te élsz ma is a halás nép szívébe' —
Hogy érezhetnéd hát az elmulást?!

Hol drága tested évek óta nyugszik,
Sírbold talán?! . . . Enyészetet pitvara?! . . .
Templom! hová kalaplevéve járunk,
És énekeljük: „Ave Mária!”

S e szent falaktól, sok ezer zarándok,
Ime, virággal hintett útra lel,
Mely elvezet oda, a hol a hála
Az érdemnek emlék-szobort emel!

Emlék-szobort! a mely hirdesse fennen,
Szép tetteid' dicső Nagyszonyunk!
Hirdesse akkor is, mikor mi régen
A sírba' lenn — feledve porladunk . . .

Oh megbocsáss, te megdicsőült szellem,
Hogy bontogatjuk szentelt porlakod,
S élénk idézzük, letűnt szép időkől,
El nem felejtett drága alakod!

Rimaszombattól — Nürnbergig.

(Utí benyomások.)

VI. Metropolisok.

— Irta: Dr. VERES SAMU. —

(Vége.)

A modern művészek a régiekhez járnak iskolába. A Tizian, Rubens, Rembrandttermek telestele vannak jövendő nagyságokkal, kik a nagy mesterek műveit másolgatják, de az én laikus szememmel úgy vettem észre, hogy azokról a világhírű alkotásokról nem annyira az eszmét, a hangulatot próbálják lemásolni, mint inkább a formák tökéletességét, mert azok, a kiknek lelkében maradó becsű gondolatok gyultak föl, inkább tanulmányozzák az ujjakori festőket, kiknek kifejezési módja sokkal eredetibb a régikénél.

Mi a régiek világnézetét egy kis kulturtörténelmi tanulmány alapján megérteni csak megértjük, de teljesen átérzeni nem tudjuk. A mi ma a valódi életnek lényege, tudománya, műveltsége, tapasztalása, ipara és kereskedelme, azt a középkor világnéztele ez egyetlen gyűjtőményes fogalommal ölelte át: theologia. Ennek a törvényei voltak ama korlátok, a melyek között az emberi szellem mozoghatott. E törvények szabták meg a gondolkodás határait, melyeken túllépni sokszor főben járó bűn volt, — e törvények öröködték azon igazságok felett, melyeket az egyház saját céljainak szolgálatára felállított és hirdetett. E világnézetre ma már a gondolkodásnak rendkívül magas piedesztáljáról tekintünk s bár értjük azt, a mit mond, de érzelmeink skáláján oly magasra emelkedni még sem tudunk, hogy lelkesedjünk is érte. Mert hiányzik belőlünk az a hit, az a vallásos meggyőződés, hogy az emberek minden ténykedésében, a szellem minden alkotásában az Isten akaratának megnyilatkozását lássuk. Ez isteni megnyilatkozás mostani világnézetünk szerint, annyira általános, oly széles körű, hogy észre sem vesszünk, a régiek pedig azt hitték, hogy annak hirdetésére csak az egyház van hivatva.

Én legalább ebben a világnézetben keresem okát annak, hogy a Krisztus képek és Madonnák egykor valóságos enthúsiást keltettek, míg ma ez a szerep inkább a genreképekre és hangulatokra háramlottak.

P.

Teljesen ugyanezen a fázison ment át a költészet

is. Az ó-kor hősi eposzaiból a középkorban vallásos eposzok s legendák lettek, míg ma a regények gyönyörködtetnek; a dirkei forrás hattyujának magas szárnyalású ódái elménkkel végig kísérjük, de szívünk egy Petőfi vagy Heine dalában számszorta több gyönyörűséget talál — vagy állítsák egymasmellé a belvederi Apollót s Izsó busuló juhászát s kérdezzék meg a mai embertől, hogy melyik áll közelebb a szívéhez? . . .

Ime az ok arra, hogy Böcklinnek és Lenbachnak képeit százanként állják körül, vizsgálják, tanulmányozzák, míg a középkor klasszikus mesterei kezdenek érdekes hagyományokká változni. De bizonyára el fog jöni az az idő is, mikor a mi művészeink is az utókor előtt kegyeletes emlékkévé vedlenek át. Ami, ha megtörténik valamikor, valószínűleg München lesz az a központ, melyből a festőművészetnek új irányai kiindulnak. E szerepre praedestinálja Németországnak e metropolisát az a szellem, mely a városban s a társadalomnak minden rétegén átömlik.

Nagyon szerettünk volna e nemes hangulatok között huzamosabban időzni, de a müncheni gyűjtőményeket vagy tanulmányozni kell — s erre hetek szükségesegek, — vagy egyszerre telesszini magunkat lelki gyönyörűségekkel s aztán csak visszaemlékezni rájuk, mint a reális életben az ifjúkori ideálokra. Nekünk csak épen ennyire volt időnk s aztán bocsut mondtunk a mai kor Athenéjének, honnan a mi jeleseink közül Munkácsy és Benczur indultak el világhódító utjokra.

Mielőtt azonban fölkerestük volna a német műveltség legdrágább klenodiumát Nürnberget, egy futó pillantást vetettünk Regensburgra is, hova kettős kíváncsiság vezetett — látni akartuk a gót építészeti egyik leg-szebb maradványát, a székesegyházat s a St. Emmeram kolostor románstílyú templomát, hol Gyermeke Lajos van eltemetve (911). — továbbá a XIV. sz.-ból származó városházat, hol a Német birodalom rendei oly sokszor gyűléseztek s intézték egész Európa politikáját. A város ez időszert nem nagyobb Miskolcznál s politikai fontosságát elvesztette, de régi történelmi hagyományai s a középkorból fönmaradt épületei érdekessé teszik még az idegen előtt is, német-bajor ember pedig ép oly becsben tartja, mint mi, magyarok, Budavárát.

Hogy mily öntudatosan fejleszti és emeli önmagát a német kulturpolitika, semmi sem bizonyítja jobban

Róza" vendéglőt városházának által alakítani, a mi kevesebbe kerülne, mintha vendéglőnek építetik ismét által és egy modern, állandó színpaddal bíró vendéglő építése vétetnék tervbe.

A közönség köréből többször hallottuk, hogy a régi ócska színpadon neveltségessé lesznek az előadások és sokan a meghülésnek tulajdonítják elmaradásukat. Ez esetben, ha e terv sikerülne, nem lehetne a közönségnek kifogása és mégis, ha részvétlenség, a nembánomság uralkodna továbbra is közöttünk, azt tisztán magunknak tulajdoníthatnánk.

Szemrehányás tehát a várost egyáltalán nem illethetné, annál is inkább, mert a város lakossága érdekében az utóbbi időben mindent megtesz és anyagi áldozattól sem vonakodik.

E tervezett épület disztermét úgy a színészek, mint a mulatság rendezői szívesen megfizetnék s évente pár 100 koronára lehetne számítani, mint biztos jövedelemre. Azon kikötéssel azonban, hogy e terem feletti rendelkezés joga továbbra is a városé maradna, nem pedig a vendéglő bérlőjéé.

Ezzel szemben igaz ugyan, hogy ma kicsi a fiatalság száma és nagyobb mulatságokra nem is lehet számítani, de egy-két év alatt emelkedhetik a város népessége és egy fiatal nemzedék jó kedve fogja azt betölteni. A színház érdekéből pedig ez már elégető szükségét képez.

Gondolkozunk tehát e kérdés felett, ne harkodjunk el. A telet már kihúzzuk a kaszinó és polgári-kör termével is, de arról sem feledkezünk meg, hogy az ősz beköszöntével valami tervet kell megállapítanunk.

Szóval társadalmi életünket egy pillanatra sem szabad szunnyadni engedni.

Gömör-Kishont t. e. vármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatban, 1905. évi október hó 30-ik és 31-ik napjain tartandó rendes negyedévi közgyűlésének

tárgysorozata:

29. 11108. Somogyvármegye közönsége a nemzeti ellenállás egyöntetű országos szervezése tárgyában megkeres.

30. 10943. A magyar védőegyesület évi jelentését belépési nyilatkozattal megküldi.

31. 10931. A délmagyarországi magyar közművelődési egyesület tagjai sorába belépésre aláírási ívet küld.

32. 8689. Gömörmegyei gazdasági egyesület átirata a községek által állami közvetítés mellett vásárolt apaállatok vételárának 10—30% kedvezmény engedélyezése iránt a földművelési ministeriumhoz felterjesztés intézése tárgyában.

33. 9215. A vármegyei gazdasági egyesület kérvénye a folyó évben rendezett gazdasági kiállítás 500 korona tulkiadásának anyagi támogatása iránt.

34. 9883. Alispáni határozat a Tiszoloz község és Freiwirth Sándor fakereskedő között létrejött szerződés módosítása tárgyában.

35. 8768. 11590. Alispáni hivatal végzése Feled, Simonyi, Serke, Darnya, Gortvakisfalud, Balogfala, Várgede és Kerekgede községek 1904. évi közmunkaszámadása tárgyában.

36. 11409. Községi és körjegyzői nyugdíj-egylet közgyűlése a nyugdíjjárulékok mikénti kivétele és beszolgáltatása tárgyában hozott határozatát átteszi.

mint az, hogy azokat a városokat, melyeknek modern fejlődésére a jelenkor nem találja meg a megfelelő talajt, úgy szólván utolsó kövéig igyekszik megtartani történelmi jelentőségében; a régi templomokat, vártornyokat, bástyákat, a mai korra maradt berendezéseket, műemlékeket gondozza, tatarozza s megvédelmezi rajtokt azt a nemes patinát, mely valódi történelmi becsét nyújtja. Így Regensburgnak is egész városrészei vannak, melyek középkori levegőt lehelnek, de ezeknek ridegségét teljesen eloszlatja a mai társadalom iparának és kereskedelmének derűje és frissesége.

Es ha már Regensburg elvesztette azt a jelentőségét, hogy a modern fejlődésben vezéri zászlót lobogtasson, e veszteséget azzal pótolta ki I. Lajos bajor király, hogy közvetlen közelében építette föl a német dicsőség és német nagyság egyszerű emléket a Walhallát, hol, mint bucsujáró helyen, lelkesedést szív magába a germán hazafiság. — Ama gondolattal érkezünk meg Nürnbergbe is, hogy ott a középkor főmaradt összes hagyományait saját élő szemünkkel láthassuk.

Azok, a kik egész Németországot bejárták, azt mondják, hogy Nürnbergnél érdekesebb városa nincs az egész birodalomnak. És e nyilatkozatot én a magam részéről annyiban igazolhatom, hogy azokban az országokban, melyekben megfordultam a művészetnek és különösen az építészeti technikának szélszorta nagyobb alkotásait szemlélhettem ugyan, de magát a műtörténeti becsét tekintve, érdekesebb conglomeratumot sehol se találtam. Sok százados, sőt ezer éves műemlékek tanuskodnak egy rég letűnt kor állami és társadalmi berendezkedéséről s a város lakossága e műemlékeket, mint valami szent ereklyéket úgy őrzi, mert ismeri a történelmi hagyományok rendkívüli értékét s tudja, hogy múkincseiben van a legnagyobb vonzó erő, mely minden évben a turisták ezreit oda csábítja.

Minő másképen gondolkoztak e tekintetben nálunk Magyarországon, ezelfött még egy pár évtizeddel is! Gimnáziumi tanuló koromban Kolozsvár várfalainak, bástyáinak és kapuinak jó része még fennállott. De azt hitték, hogy a várfalak és kapuk a város modern fejlődésének és terjeszkedésének útjában állanak s ezért sorjában megsemmisítették a falakat, a Középkaput, Ma-

37. 11571. Főispán ur ömeltóságának átirata zugiskoláról szabályrendelet alkotása tárgyában.

38. 11349. Egyetemek kórházegyletének kérvénye az egyesületbe pártoló, alapító, illetve ágyalapító tagul belépés iránt.

39. 11217. ügyészi vélemény a serkei körjegyzőséghez tartozó községek képviselőtestülete által a körjegyzőiapidíjak megállapítása tárgyában alkotott szabályrendelet jóváhagyása érdemében.

40. 9737. ügyészi vélemény Dobsina r. t. város képviselőtestülete által a gőzfűrészek kezelése és az áthelyezésnek elhalasztása tárgyában hozott határozat jóváhagyása érdemében.

41. 9657. ügyészi vélemény Simonyi, Feled, Serke és Darnya községek képviselőtestülete által a pénztár kezelése tárgyában hozott határozat jóváhagyása érdemében.

42. 9647. ügyészi vélemény Dobsina r. t. város képviselőtestülete által 110.000 korona törlesztéses kölcsön felvétele tárgyában hozott határozat jóváhagyása érdemében.

43. 9582. ügyészi vélemény Susa község képviselőtestülete által falkolára szükséges terület elcseserlése tárgyában hozott határozat és Czink Miksával megkötött csereszerződés jóváhagyása érdemében.

44. 10784. ügyészi vélemény Darnya község képviselőtestülete által a darnyai 1. sz. tjkvben A I. 2. 4—6. sorsz. alatt foglalt ingatlanok tulajdonjogának a darnyai nemes gazdaközönség és a volt urbéresek nevére leendő átengedése tárgyában hozott határozat jóváhagyása érdemében.

45. 9661. ügyészi vélemény Tornallya nagyközség tűzrendészeti és tűzoltási szabályrendeletének jóváhagyása érdemében.

46. 9726. ügyészi vélemény Gömör-Kishontmegyei községi és körjegyzői temetkezési szabályrendeletének jóváhagyása érdemében.

47. 11209. ügyészi vélemény a kisveszverési bíróválasztás ellen Romok György és társai által beadott felebbezésre vonatkozólag.

48. 8537. ügyészi vélemény Felsővály község képviselőtestülete által a korcsmaház bérbeadása tárgyában hozott határozat és haszonbéri szerződés jóváhagyása érdemében.

49. 8542. Ügyészi vélemény Putnok nagyközség képv. test. által a „Pokaj“-rét és a „Tilalmaspást“ szántóföld bérbeadása tárgyában hozott határozat és bérleti szerződés jóváhagyása érdemében

50. 9645. Ügyészi vélemény Bánréve község képv. test. által toloncház bérlete tárgyában hozott határozat és bérleti szerződés jóváhagyása érdemében.

51. 11031. Ügyészi vélemény a Rimaszombat város és Róth Zsuzsanna között létrejött adásvevési szerződés jóváhagyása tárgyában.

52. 10409. Ügyészi vélemény Méhi község képv. test. által a borítal és húsfogyasztási adó-átalány beszedéseért Bém József községi bíró jutalmazása tárgyában hozott határozat jóváhagyása érdemében.

53. 9577. Ügyészi vélemény Mikolcsány község képv. test. által a mikolcsányi 31. sz. tjkvben 61. hrjsz. alatt foglalt ingatlanok az ottani közbirtokosság részére történt eladására vonatkozó határozat és adásvevési szerződés jóváhagyása érdemében.

54. Járásbeli főszolgabírák véleményes jelentései a községi számadások megvizsgálásához elnökök kiküldése tárgyában.

55. 8305. Cserencsény, Alsó-Pokoragy, Felső-Pokoragy és Zeherje községek felebbezése a tamásfalai körjegyzői lak és anyakönyvi helyiség bérletének megállapítása tárgyában hozott alispáni véghatározat ellen.

56. 10748. Özv. Hamaliár Lajosné köszönő levele a férje elhunytá alkalmából hozzá intézett részvétlirtára.

57. 8936. Özv. Schönleitner Károlyné kérvénye a festőművészi és szobrászati pályára lépni óhajtó Elemér nevű fiának segélyben részesítése iránt.

58. 10274. Dobsinai polgármester a képviselő tes-

gyarkaput, Hidakaput s ma már a Bethlen-bástyan kívül alig áll fönt valami abból, a mi e tősgyökeres régi magyar városnak külsőképen azt a jelentőséget kölcsönözné, a mi meg van Nürnbergnek. Ama törekvésnek, hogy a 67-iki kiegyezés után úgy tönjünk föl, mint kultur népek, áldozatul kellett dobni azokat az építészeti klenodiumokat, melyekért ma már végtelen sokat adnánk, ha megvolnának.

Nürnberg, hogy terjeszkedjék, nem bontotta le várának kőfalait, hanem építkezett a falakon kívül teljesen modern stylnben a legkényesebb igényeket is kielégítve; bent a vár területén a szűk és tömört utca soroknak olyan képe van, mintha századok óta egyetlen új házat sem emeltek volna, sőt még restauratióal is vigyáznak arra, hogy az ősi harmoniát valami modernebb színnel meg ne zavarják

A város legrégebbi része a Burg, mely egy magaslaton épült külön álló épülettömb. Építésének idejét megállapítani alig lehet, de az bizonyos, hogy 1050 ben már mai alakjában fennállott s a XIII. sz.-ban középkori virágzásának tetőpontjára jutott, főleg a Hohenstaufok hatalmas pártfogása következtében, kik közül egyik-másik székhelyét tartotta benne. Még nagyobb jelentőségre emelték Nürnberget, a középkor végén nagynevű szülöttei, kik a tudomány, festőművészet, szobrászat és műipar terén már a maguk idejében is világhírre tettek szert: Dürer Albert a festő és rézmetsző, Krafft Ádám szobrász, Vischer Péter az ötvös és Hans Sachs mesterdalnok. Itt élt néhány évig Behaim Márton a híres tengerész az első földgömbnek készítője is. Mindezeknek emlékezetét érekszobrokban is megörökítette a hálás utókor.

Ha a látogató a Bedecker methodusa szerint egy sétát tesz a városban, bizonyos szisztémát követve, sorjában mind megsemmisítheti Nürnberg legérdekesebb építészeti és egyéb műemlékeit. En azonban csak azokról a benyomásokról számolok be, melyek maradandó képet hagytak lelkemben.

Igy, mikor közvetlen tanuja voltam, annak a végtelen nagy kegyeletnek, melyel a nürnbergiek legnagyobb polgártársuknak, Dürer Albertnek, emlékezetét őrzik, házat, a melyben lakott, annyi század óta eredeti

tület által a tisztí-ügyész lakása ügyében hozott határozatát beterjeszti.

59. 10610. Rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség jelentése a községi segélyalapok megalakítására utalványozott 6000 kor. államszegély kamataival történt növekedéséről.

60. 10415. A Ragály—zadorfalai vicinális út keretébe beosztott községek megbizottainak kérvénye, ezen útvonalnak a törvényhatósági útvonalak közé való felvétele iránt.

61. 10416. A Felsőszuha—dövényi vicinális út keretébe beosztott községek megbizottainak kérvénye, ezen útvonalnak a törvényhatósági útvonalak közé való felvétele iránt.

62. 10951. Imola, Kánó és Zubogy községek képviselőtestületeinek kérvénye a Ragály—zadorfalai vicinális út érdekeltségi csoportjából leendő kikapcsolás, a kiépítés és fenntartási költségek alól leendő felmentésük iránt.

63. 9375. Vármegyei főorvos Harkács és Sankfalva községek képviselőtestületei által a korbába alkalmazása és fizetésének megállapítása tárgyában hozott határozatot véleményes jelentése kíséretében beterjeszti.

64. 11273. Vármegyei főorvos Lukovistye és Kraszkó községek képviselőtestülete által a korbába alkalmazása és fizetésének megállapítása tárgyában hozott határozatot véleményes jelentése kíséretében beterjeszti.

65. 10686. Vármegyei főorvos Mekel Jánosné bába oklevelét kihirdetés végett beterjeszti.

66. 9474. Garamvölgyi j. b. főszolgabíró özv. Pletenik Józsefné bába oklevelét kihirdetés végett beterjeszti.

67. 10682. Vármegyei főorvos dr. Heincz Húgó orvostudori oklevelét kihirdetés végett beterjeszti.

68. 8797. Rudna község képviselőtestületének kérvénye ingyenes népkönyvtár iránt.

69. 7433. Dobsinai városi polgármester a város gyámpénztárának 1904. évi számadásait beterjeszti.

70. 11137. Rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség véleményes javaslata Barilla István behajthatlan gyógyköltségének törlésbe hozatala iránt.

71. 11282. Rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség véleményes javaslata Lux Erzsébet behajthatlan gyógyköltségének törlésbe hozatala iránt.

72. A vármegyei községek költségvetéseinek és számadásainak jóváhagyása érdemében előterjesztett számvevőségi javaslatok.

Ezekon kívül a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg beérkezhető egyéb ügyek közül a törvényhatósági bizottság fennálló határozata értelmében már csakis a sürgős és halaszthatatlan intézkedést igénylő ügyek fognak tárgyalás alá vétetni.

Meghívó.

A „gömörmegyei agarász-egylet“ f. évi október hó 30-án délelőtt fél 12 órakor tartja Rimaszombatban a vármegyei ház arvaszéki gyűlésteremben rendkívüli közgyűlést, melyre az egyleti tagokat van szerencsénk meghívni.

Tárgy: 1. Elnöki jelentés. — 2. A leköszönés folytán megüresedett titkári állás választás utjánai betöltése.

Rimaszombat, 1905. október hó 19.

Gundelfingen József,
egyleti titkár.

Ragályi Gyula,
egyleti elnök.

Felhívás.

A rimaszombati iparos-tanonez iskolai felügyelő bizottság az „iparossegédek továbbképző tanfolyam“-t ez évben is megnyitja.

A tanfolyam célja: az iparos tanonciskolában tanultak kibővítése, továbbfejlesztése és úgy a szabadkézi, mint a mértani- és szakrajzban a szakszerű kiképzés alapjának megvetése, továbbá az ipari fogalmazás és

állapotában fenntartják és gondozzák, s azt a kis kurta kocsmát (Bratwurstglocklein), hol a nagy művész minden nap egy pohár sört s egy pár virslit elfogyasztott, csaknem bucsuhelylyé avatták: bizonyos keserűség szállotta meg lelkemet, hogy ennek a kiváló magyar embernek ott kellett születnie egy idegen nép kebelén, mely szívének, lelkének minden hajlandóságát annyira lefoglalta, hogy az igazi édes anyaföldről még talán tudomása sem volt. Becsületes magyar nevét (Ajtay) lefordították németre Thürernek, vagy Dürernek s erre a tőlünk occupált művészre ma már az egész német nemzet büszke lehet, csak a magyar nem!

De ilyen a magyar ember élhetlensége. A kocsit feltalálójának még nevét sem ismerjük, pedig magyar volt, a gyufa s a drót nélküli tűviratozás feltalálásának érdemét elvitatják tőlünk s mi éppen semmit sem teszünk arra, hogy ezeket a kulturtörténeti igazságokat érvényre juttassuk!

Azonban ne keseregjünk, hanem bizunk a főlebrédet nemzeti öntudatban, mely a civilizáció zászlajának legalább egy cteskét már megragadta s lelkesedéssel higyjünk abban, hogy nemsokára kezünkben lesz az egész zászló, mely után az ébredni kezdő keleti népek a műveltség útjára indulni fognak. Nürnbergnek úgy is sok érdekes emléke van még, melyek nem csupán hangulatot keltenek, de sokra tanítanak is. Ott van például a város védőszentjének Sebaldusnak temploma, mely még a 9-ik századból származik, ott vannak a vár egyik bástyájában a kinzó kamarák, a sötét középkor borzasztó kinzó eszközeinek teljes gyűjteményével. Valóságilag borsózik az embernek a háta, míg ezeken a kinzó kamarákon végig megy.

Még kigondolni is borzasztó lehetett azokat az eszközöket, melyekkel a bűnösöket s igen sokszor az ártatlanokat is vallatták; hóhér bárdok, pallosok, bitófák még a leghumánusabb eszközök voltak a halálos ítéletek végrehajtására, de a vallató gépek, fej, láb, derékszorító, ember-sütő kemenczék, láb- és karszakítók, csipetű vasak, szeges koronák s a híres nürnbergi vasszűz, mely köpenyegének szárnyaival, annak, a kit átölelt, arasznyi vas szöveget szorított a két szemébe, torkába, szívébe... a mai humanusan gondolkozó ember testében megfagyasztják a vért.

számvetés gyakorlása; mint ilyen, tehát az önképzésnek egyik első és jelentékeny forrása.

A tanfolyam tandíjmentes; azonban író- és rajzszerekért, továbbá a felszerelés használatáért a tanulók négy koronát fizetnek fejenként egy évre.

A beiratások f. évi okt. hó utolsó vasárnapján d. e. 9-10. délután 2-3 óráig eszközöltetnek a helybeli áll. elemi leányiskola irodájában (földszint balra.) A tanítás f. évi november hó első vasárnapján veszi kezdetét s tart 1906 évi április hó utolsó vasárnapjáig, vasárnaponként d. e. 9-11. d. u. 2-4 óráig.

A tanítás rajz- és írásbeli eredményéből az iparos tanoncziskolai évváró vizsga alkalmával kiállítás fog rendezetni.

Midőn a fentieket közlésem, minden tanulni vágyó iparos újít felhívok a tanfolyam látogatására.

Rimaszombat, 1905. okt. 17-én.

Czikora István,

az iparos-segédék továbbképző tanfolyamának vezetője.

Kivonat

a gömői ev. ref. lelkes-értekezlet 1905. évi október hó 2-án tartott közgyűlésének jegyzőkönyvéből:

5. pont. Több értekezleti tag felveti azt a kérdést, hogy nem tartja-e közgyűlésünk szükségesnek nyilatkozni azon erős és méltatlan támadásra, mely egyházmegyénk papságát érte a „Gömör Kishont” és a „Rozsnyói Híradó” című heti lapokban — azon alkalmából, hogy Putnokon ugynevezett papi-majális rendeztetett.

Értekezleti közgyűlésünk bár érzi, hogy a jelzett cikkeknek különösen azon vádja, hogy lelkészi testületünk a tanítókkal szemben mellőzést tanúsított, absolute igazságtalan és méltatlan, mivel minden felekezethez tartozó vagy tartozott tanítónak tudnia s élénken éreznie kell azon szoros, mondhatni patriarchális viszonyt, melyben mi lelkészek a tanítókkal élünk és éppen azért ama jelzett cikkek, mint pillanatnyi felhevülésből származó keserű kifakadásokat elhallgatásra is méltóknak ítélnék, mindazonáltal, hogy ebből az elhallgatásból is újabb kicsinylési vagy mellőzési vádat senki ne kovácsolhasson lelkészi testületünk ellen, amely szándék mindenkor s most is teljesen távol van tőlünk, úgy a testülettől, mint egyesektől, — kijelentjük az ugynevezett putnoki ev. ref. papi majálisra vonatkozólag, hogy:

a kérdéses majális nem a papi testület szervezte s így az nem is volt az egyházmegye papságának ténye;

ev. ref. papi testületünk senkit meg nem bízott majális rendezésével;

solidaritást nem vállalunk azon egyesek cselekedeteiért, vagy esetleges mulasztásaiért, akik ama multság rendezésébe befolytak;

mivel e cselekedetek, vagy esetleges mulasztások lehettek egyesek tényei, de nem a papi testületé.

E jegyzőkönyvi pontnak a „Gömör Kishont” és a „Rozsnyói Híradó” című heti lapokban leendő közlésével értekezleti jegyző megbízatik.

Jegyzette s a hitelesített jegyzőkönyvből kiadta:

Réz László, ért. jegyző.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mind-

azon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést ki egyenlíteni szíveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Rettenetes egy gyűjtemény, de tanulságos, mert a maga valóságában tarja föl előttünk egy korszak etikáját, melyről regében, korrajzban, történeti művekben sokat olvastunk; de mindezeknél többet mondanak, világosabban beszélnek nekünk a vasszűz megszáradt vérről belelt köpenyge s a kerekbe törésnek és az emberi tagok szétszaggatására szolgáló eszközöknek véres maradványai.

Es ki hinné, hogy e komor gyűjteménynek is van némi humora? A kisebb hibák (részegség, hazugság, erkölcsi vétségek stb.) megtorlasára használt eszközök némelyike tréfás hatású lehetett még a közép-korban is; pl. a részegség bűnébe esett ember fejére egy hatalmas, taból faragott disznófő-álarczot lakatoltak, az erkölcstelennek görbe orru kos-fejű s ezekkel kellett még nyilvánosan is megjelenniük. Hanem azt, hogy a kinzó eszközök csoportjába egy rozoga zongorát is elhelyeztek, inkább csak a mostani lakosság kedélyességének lehet tulajdonítani.

E kétségen kívül igen érdekes gyűjteményén kívül van Nürnbergnek egy másik gyűjteménye is, melyre méltán büszke lehet egész Németország s ez a German nemzeti Múzeum, melynek létrehozására az egész német nemzet egyesítette erejét.

A múzeum nagyságáról elég annyit megjegyezni, hogy a teljesen berendezett termeknek száma meghaladja a százat s így az egyszerű sétában való megismerés is órákat vesz igénybe. A gyűjtemény gazdagságáról ez a nagyság eléggé tanuskodik. De teljes elismerésre méltó. Sőt csodálatot keltő az a szisztema, melynek keretében a muzeumi tárgyak százazrei elhelyezést nyertek. A korszakok egész teljességükben tárnak szemünk elé; mintha egy-egy század jelennék meg előttünk a fizikai és szellemi élet minden produktumával együtt s így, miután a tárgyak harmincegy osztályba vannak sorozva: elvonul szemünk előtt az emberi szellem fejlődésének teméntelen évszázadokra nyúló hosszú útja, a lehető legteljesebb világításban. Ilyen gyűjteményt csak egy nagy nemzet létesíthet és tarthat fenn összes erőinek egyesítésével s nekünk méltán ötlött eszünkbe az a kérdés, hogy a mult emlékeinek e páratlan gazdagságu kincseit miért nem halmozta össze a német kulturális politika

Személyi hírek. Pelsőczy Hámos László főispán hivatalos ügyei elintézése céljából f. hó 20- és 21-én városunkban időzött.

Scholcz Gusztáv kir. műszaki főtanácsos, m. kir. államépítészeti kerületi felügyelő 14 napon át városunkban időzött a helybeli m. kir. államépítészeti hivatal és a felügyelete alá tartozó állami utak megvizsgálása céljából. — Mint értesülünk, ez volt a derek embernek utolsó útja nálunk, mert még ez évben — hivatalos körutazásának befejezése után — nyugdíjba vonul. — A 70 éves, de ifju kedélyű és életerős felügyelő 40 évet töltött az állam szolgálatában, s ezen idő alatt a legutolsó időig páratlan ügybuzgósággal látta el hivatalos teendőit. Több mint 15 éve látogat el hozzánk minden esztendőben s mint páratlan, kiváló finom, előzékeny modoru férfit ismertük. A midőn tehát bucsuja alkalmával megelégedést és boldog nyugalmat kívánunk neki, egyidejűleg fáljaljuk tavaozását.

Kolba Oszkár m. kir. csendőrhadnagy, helybeli szakaszparancsnok 14 napi szemleuton van a szakasz területén.

Andrássy Francziaka grófnő szobra. Mint lapunk mult számában jeleztük, a legnemesebb szívű grófnőnek Rozsnyó város főterén emelt szobrat folyó hó 29-én fogják ünnepélyesen leleplezni. Ez ünnepségre számos küldöttség fog érkezni, hogy kegyeletet a nemes grófnő érzébe ontott szobra, dicsőséges alakja előtt lerója. — Mint értesülünk, a vármegyei Fehér-kereszt egyesület is, melynek az elhunyt első alapító tagja volt küldöttségileg képviselteti magát. A küldöttséget *Bornemisza* Lászlóné ahszpanné és *Hámos* László főispán társelnökök vezetik. Tagjaik: Dr. *Baksay* Dezsőné és *Kern* Adolfiné aelnökök, *Boczkó* Danielné vál. tag, *Bornemisza* László ahszpann igazgatótag, *Eperjessy* Józsefné vál. tag, *Eperjessy* József penztárnok, *Fülöp* Benjamine vál. tag, *Lengyel* Györgyné vál. tag, dr. *Lichtschein* Adolfiné vál. tag, dr. *Löcherer* Tamás igazgató-főorvos és *Komáromy István* egyleti titkár.

Az új bírák: Dr. *Musotter* Miklós rimaszombati törvényzéki bíró és dr. *Boross* Zoltán rimaszécsi kir. albiró már letették a hivatalos esküt, elfoglalták új állásukat.

Eljegyzések. Dr. *Hisnyai Hisnyay-Heinzelmann* Béla tartalékos huszárhadnagy és gömörvármegyei tiszteletbeli szolgabíró, *Heinzelmann* Alfréd földbírtokos és neje *Agárdy* Jolan na folyó hó 15-én eljegyezte *Bánó* Anikót, tapoly-bicskai és kükemezei *Bánó* Iván sárosmegyei földbírtokos és neje *Semsey* Anna leányát *Eperjesen*.

Kubinyi Jolánkát, néhai *Kubinyi* Sándor földbírtokos kedves leányát *Várgedéről* eljegyezte *Galócsy* József m. kir. p. ú. titkár *Kassáról*.

Hubay Kálmán szuhafői ev. ref. lelkész folyó hó 11-én tartotta eljegyzését *Nagybarczán* *Tóth* Jolánkával.

Halálozások. Egy régi, a vármegyében dicső multtal bíró ősi gentry-család nesztora hunyt el a napokban Sajókesziben primóczy *Szentmiklóssy* Kálmán szeméjében. — Családja századok óta bírtokos a vármegyében, s egész vidék földes urai voltak ősei, kik vezérséggel királyi adomány útján kaptak birtokukat. — A családnak nem egy tagja küzdött a daliás időkben a haza érdekében, a mult században pedig a Napoleon elleni csatában az insurrectióban mint huszárhadnagy tüntette ki magát *Szentmiklóssy* Ágoston, majd a ratkói járás főszolgabírája. — Kesőbb a forradalomban *Szentmiklóssy* Antal akkori első ahszpann 2 fiával, Ágoston és Jozseffel és a most elhunyt Kálmán és a bejei ifj. *Szentmiklóssy* Antal vettek részt, sőt egyikök Ágoston a svehati csatában el is esett. Az elhunytal ismét ritkul tehát sora 48 as honvédeinknek. — Fiaitól éveiben a Szemszuró, most Mikóháza-pusztán gazdálkodott és 7 vármegyére szóló híres ura hazat vitt. Még élénken emlékezünk ezekre a híres családi összejövetelekre, a hol a nagy rokonság időnkint összejött, s a mely utolsó ajtóbetevése volt a régi magyar világnak. — Finom modoru, előzékeny, va-

Berlinben vagy Münchenben, mint olyan gőcpontokon, melyek az emberiség tulnyomóan nagy tömegének elkerülhetetlen országutján épültek föl?

S a felelet nem lehet más, mint az, hogy Nürnbergnek, úgy szólván minden köve a mult drága emlékeiről beszél, hadd legyen hát ott az a gyűjtemény is, mint a tudományos kutató szellem egyik legnagyobb vonzó ereje az összes germán népek kulturáját feltűntető hatalmas muzeumban. Így valott az egész Nürnberg kívülről belülről valóságos muzeummá.

Hátra volna még az, hogy beszámoljak Nürnberg többi műemlékeiről is, melyek a feljegyzésre szinten érdemesek volnának. Ilyenek a nagy műbecsűl bíró városi közkutak, a Schöne Brunnen, Tugendbrunnen, Neptunbrunnen, Gensemanchen, melyek a 15-16. század híres ötvöseinek és képfaragóinak esztetikai becsű alkotásai, továbbá a gyönyörű templomok, mint a Lorenzkirche, Sebaldus Kirche, Frauen Kirche, a 13-ik és 14-ik században épült maganhazak, mint a torony-szerű Nassauháza, remek erkélyeivel és khorusaival vagy a piramis alakú Peller-ház és beszámolhatnék egy kedves és kedélyes időtöltésről is a Wittelsbach kávéházban, hol a Gömörmegyében egykor népszerű cigányprimás *Dankó* Ernő régi szép magyar nótákkal mulattatja a bajor ifjuságot és próbál pénzt gyűjteni, de mivel újat ugy sem mondhatnék, bevégezem feljegyzéseimet, a profan élvezetekről pedig majd beszélék azoknak, a kiket szavaim érdekelnek.

Csupán annyit akarok még megjegyezni, hogy rövid ideig tartó kirándulásomban, a hol megfordultam, ott volt a lelkem s ott volt a szívem is, de csak félig, mert a másik rész mindig itthon kalandozott s bármennyire szerettem volna tapasztalataim láncolatát hosszabbra nyújtani, lelkemnek az a része mely állandóan a hazai ég alatt kóválygott, ellenállhatlan erővel kényszerített arra, hogy mielőbb visszatérjek abba az országba, mely az én hazám s fölkeressem azt a várost, azt a Pokorágyi-utczát s azt a kis házat, hol egy nekem való menyecske s három lurkó várták a férjet, az apát s a nürnbergi játékokat.

lóban gavallér ur volt az elhunyt, a miért mindenki szeretetét és becsülését bírta. Nemes tulajdonát átörökölte egész családja, neje, gyermekei és unokái, kik most zokogva állottak körül ravatalát. — Tevékeny részt vett a vármegye életében és hazafias politikájában. — Pár év óta erős asztmatikus bántalmak támadták meg szervezetét, a mely a leggondosabb ápolás és gyógykezelés dacára sirba döntötte 78 éves korában. — Temetése nagy részvét mellett f. hó 17-én ment végbe. Kihűlt tetemét az uzapanyiti sírkertben helyezték örök nyugalomra. — Legyen pihenése csendes és zavartalan.

Kálmán Frigyes nyugalmazott vezérőrnagy hunyt el a mult napokban Nyiregyházán. Az elhunyt *Rimaszombatan* született, tősgyökeres polgári nemes családból. Leleke a katonai pályára vonzotta s már ifjú 15 éves korában beállt egy Stájerországban állomásozó huszárezredbe. Ezredese a vakmerő gyermeket és bravur lovast megszerette és gyorsan léptette elő. Hadnaggyá neveztetvén ki, valóságos disze lett vakmerő lovas bravur tetteinél fogva ezredének. — 30 éves korában már mint őrnagy jelenik meg a nagy gyakorlatokon, hol *Ó felsége* és különösen az elhunyt *József* főherczeg figyelmét vonta magára. — Sok érdekes meszerű dolgot beszélnek róla, a mit adatok hiányában — sajnáljuk — ez alkalommal nincsen módunkban közölni. Soron kívül avansirozott s 40 éves korán már mint huszárezredes vezeti m. kir. honvédszázadot a nagy gyakorlatokon. Az erős lovaglás következtében meggyengült szervezete folytán nyugdíjba volt kénytelen vonulni és kintüzetésül a vezérőrnagy rangot és jelleget kapta. Az utóbbi időben *Rozsnyón*, majd pedig *Nyiregyházán* élte nyugalmas napjait, míg végre a halállal ő sem birt harcolni. Elhunytával a híres huszárok száma apadt meg. *Sándor* grótot, *Zubovicsot* és *Kálmánt* tartották a leghíresebb lovasoknak, kik közül már csak *Zubovics* él. A magyarok *Hadura* örökdiék vitéz szelleme felett.

Halálozás. Megrendítő gyászeset történt f. hó 18-ára virradó éjjelen Nyustyán. *Korach* Jenő m. kir. járási állatorvos, ki az egész járásban, s különösen Nyustyán és vidékén közszeretnek örvendett, 32 éves korában hirtelen elhunyt, mely gyászba boritva fiatal özvegyét, egyetlen két éves gyermekét s kiterjedt rokonságát. Az erős, magas termetű, s egészséges színű fiatalember f. hó 17-én még Kövecsesen volt, s kartársával hivatalos teendőket végzett, aztán estére hazament Nyustyára, nyugodtan lefeküdt, s hajnalban egyszerre horgésével figyelmessé tette nejét, ki azonban hasztalan költögette a szegény embert, néhány pillanat alatt meghalt. Az elhunyt családja iránt általános a részvét. A gyászháznál f. hó 19-én az állatorvosok testületileg jelentek meg *Palm* Nándor főállatorvos vezetésével. A hullát Sárosvármegyébe Sirokra szállították f. hó 19-én, hol f. hó 20-án helyezték örök nyugalomra.

Színészet. *Mezei* jól szervezett színtársulata f. évi december hó 5-én kezdi meg városunkban előadásait és december hó 28-áig fog itt maradni.

Murányvár története. E napokban jelent meg *Droppa* József, a kintünő krónikásnak „Murányvár története” című munkája. A mű magyar és tót nyelven adattott ki és Murányi grófnak (Ferdinand bolgár fejedelemnek) van ajánlva. Szövege 34 fejezetben, 29 illusztrációval és 3 zenedarabbal tárgyalja a vár legregibb időtől kezdődő történetét. A mű ára 4 korona. Megrendelhető *Bahéry* József tanítónál Pohorellán (u. p. Pohorella vasgyár), a ki a művet sajtó alá rendezte. Megrendeléseket 20 fillér bélyegköltés és a négy kor. ár beküldése ellenében elfogad lapunk szerkesztősége is s a munkát a megrendelőnek bérmentve elküldi.

Megégett gépfűtő. Zsip mellett, az ott működő cséplőgépnél volt alkalmazva *Fejes* István 24 éves gépfűtő, ki állítólag három nap — három éjjel egymásután munkába volt és kimerülve rakott tüzet a gép mellett, s elhelyezkedett, hogy megmelegedjék. A tűz mellett elszundikált, s beesett a tűzbe, honnan súlyos égési sebekkel vészorgott ki. Beszállították a kórházba.

Lopás. Tamásfalván *Andrik* János földmivesnek f. hó 21-én virradóra egyetlen tehénkéjét az istállóból elhajtották. Valószínűleg valami vásáros ember a tettes, kinek nyomozása erélyesen folyik.

Brutális férj. A f. hó 20-án megtartott országos vásár alkalmával egy a főterén dolgozó községi közönség megbotránkozására felelősséget alaposan elpáholta és csak a rendőrség közbelépésével lehetett az állatias ember kezei közül a védtelen asszonyt kiszabadítani.

Elveszett. Folyó hó 17-én a tornallyai országos vásárról hazafelé menet *Tornallya* és *Harkács* közötti utvonalon egy enyvesvászón sátor ponyva a következő felirással: „*Germanusz Gusztáv csizmadia Jolsva*” elveszett. — A becsületes megtaláló felkértek — illő jutalom ellenében — fentnevezettnek a ponyva visszaadására.

Oláh cigányok. *Mező-Kövesd* környékéről az oláh cigányok a napokban 2 lovat loptak el és a szabakai hídnál lévő tanyán sikerült az utánuk jött csendőröknek a lovat elkobozni. A lovak jelenleg a városházán vannak, az oláh cigányokat pedig bekísérték a személynosság megállapítása céljából.

Nyilvános nyugtázás. A temetői kút költségeire újabb adakoztak: *Mersicz* Ignác 2 kor., *Szóllósy* Julia 1 korona, *Daruyi* István 50 fillér, özv. *Hegedüs* Ferencz 30 fillér, *Lányi* Lajos 1 korona, özv. *Szép-laky* Andrásné 1 korona, özv. *Molnár* Alajosné 20 fillér, *Zipka* Ferencz 1 korona, *Buczko* György 40 fillér, özv. *Schwarz* Pálné 60 fillér, *Szikorszki* Lajos 60 fillér, özv. *Báthory* Istvánné 1 korona.

Szerkesztői és kiadóhivatali üzenetek.

T. M. Tiszoloz. A szerzőt csakis sajtóbíróság előtt nevezhetjük meg, s így kívánságának eleget nem tehetünk.

H. M. urnak helyben. Ön beüld lapunknak egy már bírói uton regen lebonyolított ügy itéletéről olyan végzést, melyből oly kivonatot csinál, a milyen Önnek tetszik, hogy kartársát mennél feketébbre fesse és kompromittálja, azutan aláírja az irást: „*A kivonatos másolat hitelű H. M.*” Ez csak nem minősíthető hiteles másolatnak és nyilttéri közleményét, melyet az ügyvédi tisztelességgel sem tarthatunk összegezethetőnek — nem közöljük. Furcsa eljárás, mikor valaki engedélyt kér a bíróságtól arra, hogy lemosolhasson olyan ügyiratot, mely az ő személyét egyáltalán nem érinti és az itéletből kihámozva azokat a részleteket, melyekkel kartársait a közönség előtt mennél nyilvánosabban feltűntetni igyekszik. Ne vegye rossz néven, ha lapunkat az ilyen izetlen törekvésekhez nem engedjük eszélyül felhasználni.

A t. közönség szives tudomására hozom, hogy izléssel összeállított

uj művirág- és vas-koszorúk

a Mindenszentek napi alkalmából mérsékelt áron kaphatók.

Vidékre 10 koronától kezdve bárhova bérmentve.

Tisztelettel:

STECH KÁLMÁN.

1-2

Hirdetmény.

307. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszéknek 1905. évi 328. számú végzése következtében Nagy József javára Stelkovic László és neje ellen 328 korona s járulékaik erejéig 1905. évi január hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 675 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, szekerek, ekék, boronák, szobabeli butorok nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró 1905. évi V. 10/7 számú végzése folytán 328 korona tőkekövetelés, ennek 1904. évi július hó 1 ső napjától járó 6 % os kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 78 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Alsóhangonyon, alpereseknél leendő megtartására 1905. évi november hó 4-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszécs, 1905. évi október hó 13-án.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Olcsó bevásárlás varrógépekben!

A legolcsóbb gyári árban ajánlunk minden fajta valódi Singer és karika-hajós varrógépeket:

családi használatra. — Valamint

Minerva- és Kayser-gépeket:

iparos célokra, előnyös részletfizetésre is.

Alkatrészek, tűk, gépszijak és olajok minden fajta varrógéphez, olcsó gyári árban kaphatók.

Minden gépért 10 évi jótállást vállalunk.

Ugyazintén ajánljuk nagy választékú **képraktárunkat** előnyös részletfizetésre, u. m.:

olajfestmények és olajnyomatú szent és világi, valamint hazafias képeket, (zenélő művel is)

Továbbá **acél és rézmetszetek, aquarell** nyomások stb. stb. minden nagyságban,

diszes keretben, meglepő olcsó árakban.

Megrendelhetők **bármely fénykép után, életnagyságu képek olcsó árban,** valamint **photoemail képek ezüst, aranyozott keretben 3 koronáért.**

Valódi Singer varrógépek

és

kerékpárok gyári raktára RIMASZOMBAT.

Erzsébet-tér, Samarjay-féle ház.

2-*

Bérbeadó lakások.

A rimaszombati ev. ref. egyház tulajdonát tevő, régi gimnáziumi épületben, az első emeleten, két igen kényelmes, már teljesen kész lakás bérbeadó; valamint a Szijjártó-utczában, a 20. szám alatt fekvő kántori lakás s az alatta levő két külön szoba.

A jelzett kántori lakás örök áron is eladó.

Mind a venni, mind a bérleni kívánóknak alólírt bővebb felvilágosítással szolgál.

3-*

Baksay István, egyh. főgondnok.

Szabad kézből eladó.

Néh. Salamon Mihály hagyatékához tartozó szántóföldek, házak, lovak, gazdasági felszerelések, takarmány és szalmaművek szabad kézből eladók, a venni szándékozók bővebb felvilágosítást nyernek özv. Salamon Mihálnénál és Molnár József ügyvéd ur irodájában Rimaszombatan, a megvett ingók és ingatlanok vételára a rimaszombati takarékpénztárnál fizetendő be.

Uj férfi-szabó üzlet!

Uj üzlet!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **Rimaszombatan,** (Kern-féle ház)

férfi-szabó üzletet

nyitottam. — Raktáron tartok: **bel- és külföldi szöveteket** nagy választékban és fő törekvésem leendő pontos jó munkával, mérsékelt árakkal vevőim meglegedését kiérdemelni.

Tisztelettel:

KLEIN MÁRTON,
szabó iparos.

1-*

Rimaszombat, (Kern-féle ház.)

Hirdetmény.

419. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. törvényszéknek 1905. évi 9174. és 9741. számú végzése következtében Dr. Dienes Gyula ügyvéd által képviselt **A putnoki hitelbank** javára **Kossuth József és társa** ellen 900 kor s jár. erejéig 1905. évi szeptember hó 9. és 11. én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 12456 kor. 56 fill.-re becsült következő ingóságok, u. m. ökrök, tehének, sertések, szekerek, kocsik, széna, buza sarju, gabona, hintó, szánka, taliga, malom hengerek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró 1905. évi V. 278/2 számú végzése folytán 900 korona tőkekövetelés, ennek 1905. évi július hó 8 ik napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltó díj és eddig összesen 103 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Csizben, alpereseknél leendő megtartására 1905. évi november hó 8-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszécs, 1905. évi október hó 13 napján.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Sirkoszorúk művirágból.

Tisztelettel értesitem az érdeklődőket, hogy **Mindenszentek napjára** az új sirkoszorúk nagy választékban már megérkeztek. Ez alkalomra az árak is mérsékelve lettek. — **Vidéki megrendelésnél** 10 koronától kezdve a koszorúk bárhová bérmentve küldetnek.

Tisztelettel:

SOÓS GYULA.

2-3

Hirdetmény.

A Gömörmegyei Nép- és Iparbank a 5177, 5955, 5500, 6273, 6711, 6118, 6200, 6115, 5904, 6090, 6519, 6650, 6026, 6066, 6067, 6183, 6676, 6309, 6277, 6565, 6405, 4862, 6655, 6536, 6386, 6295, 6656, 6423, 6522, 6389, 6679, 6477, 6499, 6617, 6516, 5781, 6543, 6534, 6614, 6615, 6624, 6625, 6637- és 6638. számok alatt elzalogosított és nem rendezett kézzizálog tárgyak, u. m.: arany ékszereket, ezüst evő- és diszeszközöket s különféle értékpapirokat **1905. évi november hó 11-én** délutáni 2 (két) óráján saját helyiségében elárverezteteti.

Rimaszombat, 1905. október 5.

Az Igazgatóság.

2-2

Olcsó bevásárlás órák- és ékszerekben!

Ajánljuk mélyen lezállított árban található **óra- és ékszer,** valamint **valódi ezüst és china ezüst-raktárunkat.** Továbbá ajánljuk nagy raktárunkat **fényképészeti és optikai** cikkekben, u. m.: **gépeket és a fényképészethez szükséges összes kellékeket,** valamint szemüvegek és hőmérőket.

Óra és ékszerjavítások jótállás mellett elvállaltatnak.

TIGERMAN és ENYEDI

2-*

órák és ékszerészek,

RIMASZOMBAT.

Hirdetmény.

4877. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint a **m. kir. államvasutak feled-tiszolczi vonala** számára az alább megnevezett határban kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnap tűztetik ki, ugyint Nyustya községre nézve 1905. november hó 3-án délelőtti $\frac{1}{2}$ 12 óra: **Nyustya-Likér vasuti állomására.**

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy e feljegyzett szolgálmat s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhivatnak mindazok, a kik a fennebbi határban a fentnevezett vasutvonal számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak vagy ezen összegre bármilyen ezim alatt igényt tartanak; ezeket **1905. évi november hó 15-ig** ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadni, a ki nek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekkönyvi hivatalban betekinthető.

Kelt Rimaszombat, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1905. szeptember 30.

2-3

Pongrácz, kir. törvszéki bíró.

Pályázati hirdetmény.

A rimaszombati m. kir. földmives iskola gazdaságában

gépész-kovácsi állásra

1906. január 1-ére pályázatot hirdetek.

Evi fizetés 600 korona készpénz, 3-20 q buza, 9 q rozs, 365 liter tej, 8 m³ tűzifa, 1200 □-öl tengeri föld. Természetheni lakás 200 □ öl kerttel, sertés- és baromfi-állal. Inas tartásra 45 q rozs. Gyermekeknek helyben ingyen oktatás.

Pályázóktól megkívánatik a gépkezelésben és lovaslásban teljes jártasság és szakavatottság, józan élet és jó magaviselet.

Pályázni szándékozók **november 30-ig** a fenti kívánalmakat igazoló okmányaikkal személyesen jelentkezzenek bármely hétköznapon d. e. 8-tól 12 ig az igazgatósági irodában.

4-4

Fekete Pál, igazgató.

Hirdetmény.

428. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. törvényszéknek 1905. évi 9001. számú végzése következtében **dr. Dienes Gyula** ügyvéd által képviselt **a putnoki hitelbank részvénytársaság** javára **Hangonyi István, Károly és társai** ellen 670 korona s járulékaik erejéig 1905. évi szeptember hó 19. én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2785 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: juhok, lovak, tehén, borjúk, zab termés és széna nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró 1906. évi V. 274/2 számú végzése folytán 670 korona tőkekövetelés, ennek 1905. évi május hó 26-ik napjától járó 6%-os kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 128 korona 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Urajon, alpereseknél leendő megtartására 1905. évi október hó 28-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszécs, 1905. évi október 8-ik napján.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.